

BRÁNA

*Časopis sboru Českobratrské církve evangelické v Praze -
Braníku*

číslo 1/2004

OZNÁMENÍ

Pravidelný sborový program

BOHOSLUŽBY: neděle 9,30 hod.

každou první neděli v měsíci jsou rodinné služby Boží,
každou třetí neděli v měsíci je vysluhována sv. Večeře Páně

Starší dorost (10-14 let): úterý 17,00 - 19,00

Mládež: úterý 18,30 - 21,00

Biblická hodina: středa 18,00 - 19,30

Biblická hodina dětí a mladší dorost (7-10 let): čtvrtek 16,00 - 18,00

Odrost (15-17 let): čtvrtek 18,00 - 20,00

Úřední hodiny faráře PhDr. Luďka Rejchrtů:

po a pá 10,00 - 11,30

středa 17,00 - 18,00

Kontakty na sbor

Sbor Českobratrské církve evangelické

Modřanská 118

147 00 Praha 4 - Braník

tel.: 244 461 037

branik@evangnet.cz

<http://branik.evangnet.cz>

účet: 135027438/0300

Tiráž

BRÁNA

X. ročník, číslo 1 - leden 2004

pro členy a příznivce sboru ČCE Praha - Braník. Vychází jednou měsíčně. Redaktorka: Růžena Černá, red. rada: J.Čierná, A.Drápal, P.Říčan, M.Bedrníková. Uzávěrka: v neděli před schůzí

staršovstva (druhé pondělí v měsíci).

Příspěvky odevzdejte redakci, pokud možno i na disketě, nebo mailem na adresu mscerny@volny.cz

[Převod do HTML: [Michal Jungmann](#), [Michal Mazný](#) .]

DESÁTÝ ROČNÍK BRÁNY

Jubilejní - desátý - ročník Brány

Je desetiletý časopis starý? Články o neuvěřitelných příhodách při sjíždění řek a dobrodružných táborových nočních hrách by mohly být letos podobné těm před deseti lety. Jen jména hrdinů se změní. Ti, kdo před deseti lety začali s vydáváním sborového časopisu, se dnes už těžko vejdou do označení "mládež"; mnozí vstoupili ve svazek manželský nebo se k tomu chystají, někteří ze svých rodičů udělali babičky a dědečky. Ti, kdo před deseti lety před kázáním odcházeli na nedělní školu, dnes vedou dorost a účastní se schůzek mládeže.

A Brána? Ta je stará nebo mladá podle toho, kdo do ní píše a kdo ji čte. Jen spolupráce těch dnešních mladých jí dokáže udržet mládí.

Brána dostane v roce 2004 nový kabát

Na titulní stránce každého čísla bude jiná kresba Mgr. Jany Wienerové.

Sestra Jana Wienerová - duchovní Církve československé husitské, výtvarnice, redaktorka a vedoucí redaktorka časopisu Český zápas z let 1984 až 2000 - zná dobře náš branický sbor. Často navštěvovala naše bohoslužby, nikdy nechyběla mezi diváky vánočních her, někdy chodila i na biblické hodiny. A tak s radostí uvítala naši žádost, zda bychom mohli uveřejňovat v Bráně její kresby. Její souhlas nebyl pouhou formalitou.

J. Wienerová spojuje profesionalitu výtvarnice a myšlení teoložky. S jejími obrazy je možno se setkat na výstavách, v knižních ilustracích i v interiérech modliteben. I na stránkách Brány - naposledy v prosincovém čísle na letáčku "VÁNOCE ZBOŽÍ NEJSOU VÁNOCE BOŽÍ."

Na obálce lednového čísla Brány 2004 je kresba uhlem: "Nebeský Jeruzalém". Další čísla budou uvedena obrazy z cyklu "Brány".

Cyklus "Brány" uvádí autorka slovy:

"Jsou okamžiky v životě lidském, kdy se nám otevrou určité skutečnosti. Jako by se otevřela brána. Některé vedu k tomu dobrému, po čem toužíme, jiné jsou mámivé, jiné tragické. Cyklus vyjadřuje snahu pochopit a postihnout takovéto skutečnosti ve světle biblických textů. Zaslíbené město, nebeský Jeruzalém, má mít (podle Zjevení Janova) dvanáct bran. I zde jde o přístup z mnoha různých úhlů světa k jedné jediné, a to vrcholné skutečnosti."

RŮZNÉ

Konfirmační cvičení

začíná v neděli 18. ledna 2004 po bohoslužbách.

Zvány jsou nejen děti, ale i všichni starší a nejstarší, kteří si chtějí zopakovat základy učení církve i historické souvislosti.

Bůh má pozitivní odpověď na naše nejistoty

ŘÍKÁŠ: - BŮH ŘÍKÁ:

To je nemožné - Všechno je možné (*Lk 18,28*)
 Jsem příliš unaven - Já ti dám odpočínutí (*Mt 11,28-30*)
 Nikdo mne opravdu nemiluje. - Já tě miluji (*J 3,16, J 13,34*)
 Nemohu dál - Má milost stačí (*2Kor 12,9, Ž 91,15*)
 Nezvládnou to. - Všechno můžeš v Kristu (*Fp 4,13*)
 Nevím, jak jít dál. - Já tě povedu (*Př 3,5-6*)
 Nemohu. - Já mohu (*2Kor 9,8*)
 Nestojí to za to. - Bude to stát za to (*Ř 8,28*)
 Nemohu si odpustit. - Já ti odpouštím (*1J 1,9, Ř 8,1*)
 Nemám, co potřebuji. - Já ti dám všechno, co potřebuješ (*Fp 4,19*)
 Bojím se. - Nedal jsem ti bázlivost (*2Tm 1,7*)
 Mám mnoho starostí. - Vlož všechnu svou starost na mne (*1Pt 5,7*)
 Nemám dost víry. - Každému jsem udělil jeho míru víry (*Ř12,3*)
 Nejsem dost chytrý. - Já ti dám moudrost (*1K 1,30*)
 Cítím se sám. - Nikdy tě neopustím a nikdy se tě nezřeknu (*Žd 13,5*)

Zimní pobyt mládeže na horách

se i přes útoky chřipky konal. Všichni se vrátili. Jak se měli? Nevíme - slíbená reportáž do uzávěrky lednového čísla Brány nedorazila.

STARŠOVSTVO

Zápis ze 643. schůze staršovstva 12. ledna 2004

1) Finanční záležitosti

M. Kolářová přečetla pokladní zprávu
 - sbírka na postavení kostela v Rumburku činila Kč 10.388
 - sbírka na bohoslovce Kč 4.849

Na termínovaný účet bude převedena částka Kč 750.000.

Staršovstvo souhlasí s pomocí sociálně slabším účastníkům sborové rekreace, která se uskuteční v srpnu Hejnicích.

Na časopis Diakonie Modré z nebe odešleme Kč 1.000.

Došlo poděkování od Střediska Diakonie pro zrakově postižené za dar Kč 8.000 na tisk záložek se slepeckým písmem.

2) Kartotéka

Je třeba provést aktualizaci, nejpozději do sborového shromáždění, které bude 28.3.2004 - Členové staršovstva, kteří dostali stávající seznam, odevzdají své připomínky br. kurátorovi. Ten bude jednat s navrženými bratry a sestrami ohledně zpracování údajů na počítači.

3) Voda

v kostele je chemicky závadná. Pracovníci vodáren zjistili, že závada se týká i dalších objektů.

Provedou poplach, situaci budou řešit. Zatím je nutné na pití i vaření čaje používat pouze balenou vodu - ne vodu z vodovodu! Prosíme bratry a sestry, kteří přijíždějí autem, aby dováželi vodu - sbor proplatí paragony.

4) Setkání křesťanů čtyř národů v roce 2005

R. Nývltová přečetla výzvu, která zazněla na konventu, aby se pražské sbory již letos připravovaly na akci, která se uskuteční příští rok - bude to velký nápor na Prahu, je třeba zajistit program a hlavně ubytování v rodinách.

5) Údržba zařízení kostela

- trvá úkol zajistit čalouníka na polštáře na lavice

- truhláře na lavice a další práce (oprava sklápěcích židlí, polička na knihy v apsidě)

6) Sborové shromáždění

bude poslední neděli v březnu. Příprava bude na programu únorové a březnové schůze staršovstva.

7) Seniorát

Členové nového výboru pražského seniorátu budou uvedeni do úřadu dne 18.1.2004 v 15 hod. v kostele u Salvátora.

Zapsala: R. Černá

L.Rejchrt: KŘESŤANSTVÍ A ETIKA

Vliv křesťanství na morální hodnoty v moderním světě

Už název tohoto zamyšlení je velmi problematický tím, že každý z nás si pod křesťanstvím, morálními hodnotami i moderním světem představuje něco jiného. Žijeme v čase "změnění jazyků", kde navzdory všem komunikačním možnostem jen obtížně dospíváme ke skutečnému pochopení významů slov a tak k porozumění.

1. Moderní svět

Například moderní (dnes se často říká "postmoderní") svět je hodně neuchopitelný pojem, do něhož lze zahrnout téměř vše: obrovský nárůst informací, závratný růst vědy a techniky, která otevírá prostor netušených možností, včetně genetických zásahů do biosféry, ale také pocit roztržiténosti a ohrožení lidské identity, jak to dosvědčuje výtvarné umění.

Heslo "V práci a vědění je naše spasení", jež si opakovalo 19. století jako aktivizující mantru, už ztratilo svou důvěryhodnost a nadějnost; vědění, věda ji odkázala do říše romantického snění. Spíše roste úzkost z možnosti zneužití vědeckých poznatků, z planetární katastrofy, kterou dovedou vykreslit filmové thrillery, množící se jako houby po dešti, nadmíru sugestivně. Není ani shodný názor na to, kdy jsme tak říkajíc "překročili Rubikon" a vstoupili do svého "moderního světa". Zavedl nás tam už filozof René Descartes v 17. století, o němž se tvrdí, že pohřbil metafysiku, onu vztaženost k věčnosti, a nasměroval evropské myšlení k novověku? Nebo ten "velký třesk postmoderny" začíná až první světovou válkou, kdy padla všechna dosavadní tabu a něco podstatného se změnilo? Max Brod prohlásil: "Kdo nežil před rokem 1914, neví, co je sladkost života". Nebo snad změna paradigmatu, základního vzorce lidského myšlení a konání začíná rozbitím atomu či objevem teorie relativity?

2. Co je to křesťanství?

Ještě obtížnější je vysvětlení pojmu "křesťanství". V našem národě, který prožil dlouhodobé ideologické vymývání mozků totalitní mocí, se křesťanství podobá starým šatům po babičce, které páchnou plísní a naftalínem. Pro mnohé má v sobě cosi bizarního a snad trapně humorného. Jeho představitelem může být směšná figurka faráře z filmů o seně, fackách, jahodách a erotice, dokreslující vesnický folklór. Je spojeno s církví, obřady a povinnostmi, jež život nesmyslně komplikují, otrockou poslušností autority a neméně s reminiscencemi na to, čeho se církev, stále bažící po majetku, v minulosti dopustila.

To, co je pokládáno za křesťanství, či co se naopak za křesťanství vydává, často nemá s jeho žhavým jádrem nic společného.

Označení "křesťan" v naší mateřštině foneticky splývá se slovem "křest". Ale v řečtině, jíž je psán Nový Zákon, stejně tak např. v němčině či angličtině nikoliv. Už tím je zřejmé, že ne křestní rituál, ale živý a osobní vztah víry a lásky k Ježíši Kristu, vztah jistě darovaný, ale stále znovu vědomě promyšlený a vnitřně probíjovaný, vyznačuje křesťana. Kde tato hluboká vazba není, zůstává jen přehršle sentimentu, trapnosti a pověry. A podle latinského úsloví "Optima corruptione pessima" (To nejlepší, když se pokazí, se stane tím nejhorším) takto porušené společenství křesťanů neslouží lidem po způsobu svého Pána, ale ubližuje jim; při nejmenším tím, že je "impregnuje" proti Ježíšově zvěsti, proti evangeliu. Je na pováženou, že právě hinduista Mahátma Gándhí (1869 - 1948) tak výstižně vyjádřil, o co má křesťanům jít:

"Na prvním místě bych doporučoval, aby všichni křesťané spolu začali žít způsobem Ježíše Krista. Za druhé bych chtěl poradit, aby své náboženství proměnili v čin. Za třetí bych navrhl, aby dávali důraz na lásku, protože láska je jádro a duše křesťanství. Za čtvrté bych radil, aby při studiu nekřesťanských náboženství měli víc soucitu, našli v nich to dobré, jež tam je, a s větším soucitem přistupovali k lidem."

Jak se zdá, nemusí to být jenom učení, "teorie", ale "nekřesťanská praxe" křesťanů, co žíví v bojovném ateizmu odpor proti církvi. Však už velký kritik křesťanství Fridrich Nietzsche si povzdechl: "Abych mohl věřit ve Vykupitele křesťanů, museli by ti vykoupení vykoupeněji žít". A Karel Marx už vidí jejich sociální provinění, když se miliskují s vládnoucími třídami a spojují se světskou mocí.

Je ovšem třeba říci, že nejtvrďší kritika církve se rodila v jejím vlastním středu. Málokdo dovedl tak ostře vidět její provinění jako křesťan Fjodor Michailovič Dostojevskij, když ve svých Bratřích Karamazových vypráví o Velkém inkvizitorovi, který chce upálit v Seville muže, nebezpečně se podobajícího Ježíši: jako on léčí, odpouští a osvobozuje z moci zla. V kobce inkvizičního vězení před ním, který nepromluví jediné slovo, vede inkvizitor podivný monolog: o svém strachu, že neznámý přišel rušit mocnou církev, jež opravila jeho dílo a všechno založila na zázraku, tajemství a autoritě, zatímco On stavěl jen na lásce a svobodě. Nakonec jej propustí se slovy: "Jdi a už se nevracej!" Ale neznámý muž zlého starce políbí na bezkrevné rty. Ten sice se nezmění - ale jak

končí Dostojevský - "polibek hoří na jeho tváři."

Celá reformace, mohutné duchovní hnutí 16. století, je pokusem vrátit církev k jejím kořenům a podstatě. A právě reformace, která položila zásadní důraz na Písmo, udělala převratný, vpravdě "kopernikánský" objev: že člověk si nemusí svou spásu odpracovat dobrými skutky, zasloužit askezi a almužnami, ale smí ji přijmout zadarmo "pouhou vírou" (sola fide). Smí se spoléhat nikoliv na církev, ale přímo na Ježíše Krista. Ve víře v něho nepotřebuje už nikoho, ba ani světce, aby mu pomáhali do nebe. Nemusí chodit ke kovářičkovi, ale rovnou ke kováři - řečeno srozumitelně. Ve svém svědomí není vázán ani církevním právem, ale jen Božím slovem. Tím slovem, které osvobozuje i od pokřivené náboženskosti, jež má tak blízko k modlářství, je Ježíš Kristus sám. Možná, že to zní přes vzdálenost čtyř století poněkud odtaziť. A přece právě touto jistotou se postavila německá evangelická církev na odpor, když Hitler žádal bezpodmínečnou poslušnost. V Barmen v roce 1934 vyhlásila zásadní thesi: "Ježíš Kristus, jak je nám dosvědčen v Písmu svatém, je to jediné Boží slovo, které máme slyšet, důvěřovat mu a poslouchat je v životě i smrti." Tato slova čteme na německé poštovní známce. Bylo by něco takového možné u nás, kde nedůvěřujeme ani sobě navzájem?

Křesťanství není jakýsi duchovní směr (kolik jich jen můžete objevit v současné religiozitě!), ale spíše osobní vztah k Ježíši Kristu. Ten se zviditelňuje v životě jednotlivce i celého společenství, jež se nazývá církev (z řeckého slova KYRIAKÉ, majetek Pána). A aby to nebylo tak jednoduché, křesťanstvo se rozděluje do mnoha církví, z nichž největší je římsko-katolická, menší jsou církve evangelické, vzešlé z reformace a církve pravoslavné. Kladou různé důrazy a nejednou mají odlišné přístupy, např. reformační církve zdůrazňují jako jediný "poznávací pramen" Božího zjevení toliko Písmo svaté, (sola scriptura), katolická teologie však vedle něho staví podání církve, tradici. Není snadné, aby ve svých vztazích církve uplatnily moudrou zásadu: "Ve věcech podstatných svornost, v nepodstatných volnost, ve všem pak láska."

Ale zdá se, že zdaleka to není problém pouze křesťanství.

3. Jaké jsou etické hodnoty?

T.G.Masaryk často opakoval: "Nebát se a nekrást". Ale co s tím v naší společnosti, jež byla celá desetiletí ochromena strachem, který lámal charaktery a dokázal udělat z kamaráda donašeče? Ve společnosti, kde se ujala zásada: "Kdo nekrade, okrádá vlastní rodinu"? Vlastně kromě vraždy či vloupání se dnes - aniž by se člověk aspoň začervenel - smí skoro všechno. Satanská Bible z pera Szandora La Veye, zakladatele americké Satanské církve, nabádá: Dělej , co chceš! Tak se otevírá lákavá cesta do pekel, protože lidská společnost neunes svobodu bez řádu. V tom panuje obecná shoda. Kde se však tento řád, mravní zákon, nad nímž - tak jako nad hvězdným nebem - vyjadřuje filozof Immanuel Kant svůj obdiv, vůbec vzal? Je vnitřní výbavou člověka, tak jako svědomí, či tvoří si jej lidstvo na své cestě dějinami samo? Mění se zásadní etické hodnoty vývojem, či zůstávají konstantní? Jinými slovy: je nějaký "přirozený zákon", vložený do každého člověka, obsahující základní normy mravního jednání? Jestliže ano, (judaismus i křesťanství s tím počítají), nestačí pouze se řídit podle tohoto vnitřního kompasu, abychom šli správným směrem? Správná otázka; ale každý kompas může být nějak poškozen a pak nefunguje. Nemůže se přihodit něco takového v naší mravní orientaci?

A. Dospělý svět

Německý evangelický teolog Dietrich Bonhoeffer, který zemřel těsně před koncem 2. světové války na popravě jako spolupracovník hnutí, jež mělo odstranit Hitlera, dospěl k názoru, že moderní svět chce být ve všech oblastech svého života svéprávný a samostatný. Tento "dospělý svět" nesnáší jakékoliv poručníkování náboženství a církevních autorit; svou věc vzal do vlastních rukou na vlastní zodpovědnost. Nedá si vnučovat normy, které mu církev připomínala celá staletí jako pěstounka a vychovatelka k dobrým mravům. Rozhoduje nyní sám ve své dospělosti.

Je to pozoruhodné zjištění, ale zdá se mi přece jen zjednodušené. K dospělosti totiž patří zralost

a určitá moudrost. Je náš svět s přemírou zdětinšťující a přece tak účinné reklamy, zvoucí k neomezenému konzumu, skutečně moudrý, když člověka vede k stále většímu sobectví? Množství vědomostí se ve srovnání s dobou našeho dětství nesmírně zvětšilo, ale lidské vztahy tím nezískaly na hlubší kvalitě či zodpovědnosti. Technika proniká náš život ve všech oblastech, užíváme ji a jsme na ní čím dál více závislí, aniž bychom jejímu "fungování" dokázali porozumět. A stále víc se zdá - a to je ještě horší - že nerozumíme sami sobě; mnohdy už nás ani nenapadne otázka po smyslu života a bytí vůbec, jež provázela lidstvo už na úsvitu jeho cesty dějinami. Při všem podílnictví na výhodách "společnosti hojnosti", jak byla nazvána naše civilizace, žijeme vnitřně velmi primitivně a nezrale. Mladá generace si potvrzuje svou svobodu úniky do světa drog, kde ji čeká skutečné otroctví. A svoboda v oblasti vztahu muže a ženy, kde mizí již poslední zbytky dřívějších tabu, nepřináší radost, ale přesycenost, prázdnotu a také temnou obavu ze stále rostoucího počtu nakažených virem HIV. Svoboda - jeden z nejvzácnějších statků člověka - může dnes zplanět v anarchii, v níž neplatí řád, právo a spravedlnost, ale násilí a hrubá síla teroru. Není bez užitku slyšet hlas Václava Havla, který řekl v americkém kongresu slova obecné platnosti: "V Deklaraci nezávislosti přijaté před dvěma sty osmnácti lety v tomto sále se praví, že Stvořitel dal člověku právo na svobodu. Zdá se, že svobodu může člověk naplnit jen tehdy, nezapomene-li na toho, kdo mu ji dal." V tomto nejdůležitějším jsme evidentně zůstali nedospělí, protože jsme zapomněli na svého Stvořitele, živého Boha. A přece - a toto vědomí je jednou z jistot křesťanství - Bůh nezapomněl na člověka ve své lásce. Celá křesťanská zvěst by se dala vyjádřit - a ne nepřiměřeně - jedinou větou:

"Nebo tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozného dal, aby každý, kdo věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný." (Jan 3,16). Na začátku je nepochopitelná Boží náklonnost k lidem, lhostejno zda dospělého či nedospělého světa, lhostejno zda té či oné kultury, rasy či náboženství. Na konci je život věčný, naplnění vši lidské touhy po radosti, bezpečí a domově. A uprostřed je Boží Syn, Ježíš Kristus, jako most překlenující propastnou vzdálenost mezi Bohem, jenž je Láska (tak o něm mluví Nový Zákon: "Bůh láska jest") a člověkem. Opravdu, Gándhí to vystihl přesně: láska je jádro a duše křesťanství.

B. Nový pohled na člověka

V nadějných dnech Pražského jara roku 1968, kdy jsme byli uchvázeni vizí jakéhosi vylepšeného, "humanistického" socialismu, objevil se v Literárních novinách obrázek lidového betléma. Nad dítětem v jeslích se sklánějí pastýři a říkají si: "Bude to mít těžký, narodil se s lidskou tváří." I když přirozeně novorozenec tu představoval tento krásný lidský sen, od samého začátku ohrožený tvrdou politickou realitou, obrázek vyjádřil něco podstatného a důležitého pro celé křesťanství. A to je jistota, že Bůh se stal člověkem a v Ježíši Nazaretském přijal náš úděl. Narodil se v zápachu chléva a zemřel jako vydědělec lidské společnosti na popravišti. Jestliže naše pragmatické lidové přísloví tvrdí, že kdo chce s vlky býti, musí s nimi výtí, on to neudělal. Naopak se skláněl k těm, kteří byli na dně a pozvedal je k naději, neštítel se nemocných a postižených. Nestranil bohatým, ale chudým a pohrdaným slíbil Boží království, děti dával za příklad všem pyšným intelektuálům, nejhlubší rozhovory vedl se ženami, jež tehdejší společnost diskriminovala. Celé Desatero, neúplatnou duchovní a mravní normu židovského národa, k němuž patřil, shrnul do dvojího přikázání lásky k Bohu a lásky k bližnímu. A pojem bližního rozšířil na každého člověka, bez ohledu na jeho národnost či náboženství.

S ním, který si zachoval lidskou tvář, vešla do našeho světa skutečná humanita či kultura lásky, soucitu a milosrdenství. A lidská pospolitost je jí poznamenána, třebaže je stále v pokušení přitakat temné "pakultuře" moci a násilí. Masarykovo pochopení smyslu českých dějin, vyjádřené slovy "Ježíš - ne Cesar" zůstává trvalou výzvou nikoliv snílka, ale realistického politika.

C. Etické důsledky

Programová triáda Velké francouzské revoluce: "Svoboda, rovnost, bratrství" nám může aspoň trochu napovědět, jak křesťanská východiska ovlivnila etické myšlení v evropském a později americkém prostoru:

SVOBODA patří k nejvyšším statkům člověka. Prezident Roosevelt v roce 1941 ji formuloval v jejích čtyřech základních podobách: svoboda od nedostatku, svoboda od strachu, svoboda názoru a svoboda víry. Dávno předtím Pavel z Tarzu, největší šířitel křesťanství, napsal svým přátelům: "Vy jste byli povoláni ke svobodě, bratří. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe, ale služte v lásce jedni druhým." (Gal 5,13). Není náhodou, že právě z těchto dávných živin čerpalo svou sílu husitství s požadavkem svobodného kázání Božího slova. A když císař Rudolf II. podepsal v Praze v roce 1609 známý Majestát, byla tu jednoznačně deklarována náboženská svoboda. Dnes se tato svoboda stala dědictvím všech kulturních národů.

A přece křesťanství, které osvobozuje od falešných mýtů, ideologických model (jde tedy především o vnitřní svobodu), brání lidské sklonnosti, aby svoboda byla zneužita sobectvím. Svoboda totiž dává možnost služby. Známe dobře rozdíl mezi politikem, který sleduje své zájmy a mezi politikem, který chápe své pověření jako službu. Ostatně i český král Jan Lucemburský měl heslo: "Ich dien".

Myšlenka služby (řecky DIAKONIA) bližnímu neztratila ani dnes svou velikost. Nobelova cena pro Alberta Schweitzera, lékaře z Afriky, sloužícího těm nejpotřebnějším či totéž ocenění pro Matku Terezu jen potvrzují, že svět neztratil úplně smysl pro hodnoty, bez nichž člověk ztrácí své lidství.

ROVNOST muže a ženy, kterou bereme dnes jako samozřejmost, nebyla samozřejmostí v řecké kultuře, ani v židovském světě, z něhož křesťanství vyšlo na svou dějinnou cestu. Neznají ji dodnes orientální civilizace: zde je muž ženě jednoznačně nadřazen.

Křesťanství sice podrželo "rozdělení životních rolí", ale zásadně odmítlo mecenášský či přímo pohrdlivý pohled na ženu, ale také na otroka či na toho, kdo "přišel zvenčí" a nevyznal se v duchovní tradici židovství: "Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši". (Apoštol Pavel, Galatským 3,28) Domnívám se, že toto řešení, relativizující všechny vztahové antagonismy, významně přispělo k pochopení základních lidských práv a že - byť v nenáboženské formě - tvoří nosný pilíř skutečné demokracie.

BRATRSTVÍ, tato velká idea lidské sounáležitosti, je zakotvena v křesťanství v Ježíšových slovech: "Jeden je Mistr váš, vy pak všichni bratří jste." První křesťané ji vzali natolik vážně, že v jejich společenství se učil otrokář vidět ve svém otroku bratra a naopak.

A zdá se, že nikoliv povstání otroků, revoluce a krveprolití, ale tato myšlenka bratrství pohřbila v římské říši otrokářský řád. Navzdory všem dějinným vinám těch, kteří zapomněli na Ježíšovo slovo a šířili víru ohněm a mečem, znevolnili obyvatele kolonizovaných zemí a zavedli novodobé otroctví vykořisťovaných dělníků, stále znovu jsou křesťané příkladem Ježíše z Nazaretu vedeni k tomu, aby se ujímali slabých, hladových, ponížených a zotročených. Aby viděli v každém člověku svého bratra, který má svou nezadatelnou důstojnost a je Bohem milován. Zde podle mého soudu se otvírá jediné řešení další existence našeho světa. Zdá se, že jiné už není.

Švýcarský pedagog Heinrich Pestalozzi řekl: "Biblí pro svět je život křesťanů". Protože tzv. křesťanská civilizace nabídla světu často moc smutné čtení, nemůže žádný skutečný křesťan pyšně shlížet na nevěřící svět či na jiná náboženství. Musí jen pokorně prosit Žida, muslima či hinduistu - u vědomí vin, které vyznává Otci v modlitbě Páně - aby i oni odpustili a přijali jej navzdory jeho selhání za bratra.

PhDr. Luděk Rejchrt

Tuto přednášku proslovil L.R. na konferenci o "posvátnu" v životě člověka, která se konala 15. prosince 2003 v Náprstkově muzeu. V bloku monoteistických náboženství tam hovořil též rabin Karol Sidon o židovské etice a RNDr. L. Sáňka o Islámu a sekularizaci.

ZE SBORU

Branický komorní soubor ve Stebně

Zpráva o koncertu uveřejněná v lounských novinách (zkráceno):

Adventní koncert ve Stebně přinesl jednoduchost i úžasné pocity

Atmosféru, kterou připomínají snad jen Adventní koncerty v televizi, měl koncert, který proběhl minulý pátek večer v kostele sv. Jakuba ve Stebně. Jeho přínos nebyl ani náhodou finanční, ale o to cennější - šlo prostě jen o setkání lidí, kteří se setkávají rádi a chtějí udělat něco pro druhé.

Adventní koncerty ve Stebně se stávají pravidlem, i když nejsou jedinými tamními akcemi. Kostel je sice vybydlený, ale ne zdevastovaný, což je zásluha místních chalupářů... Nejen, že kostel vyčistili...oni jej udržují v rámci možností při životě... "Snažíme se dodržovat hlavní křesťanské svátky", poznamenal na konto nejen adventního koncertu, ale také velikonočního setkání, dr. Jan Toman z Prahy. Minulý pátek tak mohli příchozí obdivovat umění branického pěveckého sboru, který do Stebna pravidelně přijíždí s tamním farářem Luděkem Rejchrtem. Letos bylo vše umocněno vynikající dirigentkou, která sboru připravila jen malé komplikace. Aby se všichni "sladili", přijeli dříve, takže velebné tóny klasické hudby zněly z otevřených vrat už o hodinu dříve. Na zpěvácích ale nebylo znát, že by jim to vadilo. Spíše naopak - výtečnou akustiku i spolupráci s dirigentkou si užívali. Část sboru navíc zná sv. Jakuba jako své boty. Některé dívky tam totiž jezdí řadu let a jako menší si vyzkoušely nádhernou akustiku ve všech místech. Ostatně i při páteční zkoušce si trojice zpěvaček na chvíli vystoupila na kazatelnu...

Na koncert se nakonec sešlo k padesáti posluchačům, což je obdivuhodné vzhledem k (ne)propagaci...Do Stebna jezdí lidé i z dalších okolních vesnic a asi ví proč - v amatérských podmínkách se muzicíruje s profesionálním přístupem. A to je vždycky znát.

Páteční večer se navíc svou velebností blížil k vytouženému vánočnímu ideálu. Jasná obloha s hvězdami, čerstvý vzduch, světlo linoucí se z kostela spolu s konejšivou hudbou lidských hlasivek. A uvnitř kostela jednoduchá, ale o to působivější přírodní výzdoba. Křesťanská myšlenky se u sv. Jakuba vrátila ke své dřevní podobě - s prostotě je síla, dalo se v pátek večer vycítit.

Tomáš Kassal

BRATRU FARÁŘOVI

Nepovedené interview

V září minulého roku uplynulo 30 let ode dne, kdy bratr farář Luděk Rejchrt převzal branický sbor. Není pochyb o tom, že za tu dobu udělal ohromný kus práce, která byla cítit potem a člověčinou a někdy chutnala trochu i po slzách. Oslava byla nanejvýš skromná, až cudná - při bohoslužbách bylo panu faráři poděkováno, předána kytice, trochu poplácáno po zádech, hudebníci mu zahráli a zpěváci zazpívali, a někdo si vzpomněl i na jeho paní a ..., že se těch třicet let po boku svého manžela také zrovna jaksi - ehm - neulejvala a - é - nenudila a že i jí patří poděkování.

A paní farářová musela vstát a otáčet se kolem své osy - nalevo a potom zase napravo a červenajíc se děkovat a pan farář se musel také děkovat, ale otáčet se nemusel, nicméně se přitom také pýřil a musel si pak kapesníkem otírat čelo.

No a tohle všechno trvalo sotva dvacet minut. A pak to skončilo a nikde ani ťuk navíc.

Tak jsem si řekla, že to tak nenechám. Rozhodla jsem se, že o bratru farářovi napíši článek do Brány. Aby si všichni lidé ujasnili, jak vzácný je to člověk. Bohužel jsem udělala taktickou chybu a bratru farářovi jsem řekla, že za ním přijedu na kus řeči, ze které potom udělám do Brány článek nebo interview. Nehnul ani brvou a řekl, že mě rád uvidí. Tak jsem se za ním s chutí vydala, jenže ouha, pan farář je liška podšitá, což jsem tenkrát ještě nevěděla. Jakmile mě spatřil, zahlaholil něco jako: á, tady je moje milá, a už se usmíval a přátelsky rozpínal náruč. Pak se mě zeptal, jestli chci kafe. Chtěla jsem kafe, a pana faráře jsem se zeptala něco, co se týkalo těch třiceti let jeho práce ve sboru. Načež pan farář začal volat, že to nebyla vůbec žádná práce, ale milost od našeho Pána Boha, že mu dal ten úkol a že on, služebník nehodný, hříšný a pyšný to s Boží pomocí nějak zvládl, ale že on v tom hrál vlastně úplně nulovou roli, zatímco tím hlavním aktérem byl sám Pán Bůh. A tak to šlo krok po kroku a otázku za otázkou - na cokoliv jsem se pana faráře zeptala, to odpálil do ztracena, a už se bavil o něčem úplně jiném, než jsem se ho zeptala.

Zeptala jsem se ho třeba, jak to bylo, když křtil Mirka K. A pan farář mi na to řekl: No jo, to jo, křtil jsem ho, ale on má teď žloutenku a nevíte, jak se to léčí? A už ze mne mačkal medicínské znalosti a o křtu už nebyla řeč.

Od září do října jsem byla za panem farářem celkem 5x. Pokaždé jsem se třepala dychtivostí a kojila naději, že tentokrát "to klapne". Neklaplo. Pan farář se vyhýbal mým otázkám jako zkušený toreador zuřícímu býkovi.

A tak jsem nezjistila nic. S výjimkou jedné věci: pan farář oslavný článek nechce. Jinak jsme se spolu nenudili a pokaždé jsem odjížděla napojená kávou a ověncena poznáním na úplně jiné téma, než bylo to, kvůli kterému jsem za ním přijela.

Po páté návštěvě jsem to vzdala. Pan farář si přeje být skromný a neokázalý, má to mít. Měla jsem pokušení napsat aspoň to, kolik přibližně času strávil psaním kázání, kázáním, vysluhováním Večeře Páně atd.

Po té, co jsem spočítala (... spíše s chybami), že za těch třicet let svého působení v našem sboru vysluhoval Večeři Páně nonstop dva až tři týdny, jsem toho znechuceně nechala.

Sebelepší výpočty totiž nic neříkají o počtu obrácených hříšníků, o množství duší, které uvěřily, o vnitřních a vnějších zápasech, o bitvách, které sváděl se sebou i se zlem.

Neříkalo to nic o infarktosních situacích, o okousaných nehtech, propocených košilích a probdělých nocích. Neříkalo to nic o lidech se zpackanými životy, kteří vyhledali pana faráře, aby jim pomohl a on jim pomohl. Přitom stačil vystudovat druhou vysokou školu, napsat několik knížek, zhudebnit řadu písniček, napsat 25 divadelních her, a co napsat, také obsadit herci a nastudovat, ...kázat, křtít, oddávat, to vše s neutuchajícím nadšením a pravým rejchrtovským gustem. Na jednu otázku mi dal přeci jen odpověď. Zeptala jsem se ho, jak je možné, že toho tolik stihnul. Někdo jiný by na to potřeboval tři životy. Pan farář se poškrábal za uchem a řekl, no, víte, hodně mi pomohlo to, že mám ty lidičky prostě rád. Jo, a ještě na jednu otázku mi odpověděl. Ptala jsem se, co by dělal, kdyby byl znovu mladý a přišel do branického sboru. Odpověděl mi, že kdyby to bylo v době totality, dělal by přesně to, co dělal tenkrát. Kdyby to bylo v době svobody, asi by víc psal, skládal, komponoval.

A tak, pane faráři, i když s tím interview jste mě pokaždé doběhl, vám ještě jednou za všechno děkuji tímto článkem, protože pořádně zpívat ani hrát na hudební nástroj neumím.

Martina Votrubová

SBOROVÁ DOVOLENÁ V HEJNICÍCH

Pozvánka na 5. sborový zájezd v termínu od 14. do 21. srpna 2004 do Hejnic

Tak jako před rokem touto dobou, zveme srdečně všechny členy sboru, jejich rodiny, přátele i známé k týdennímu pobytu v Mezinárodním centru duchovní obnovy v Hejnicích.

Zopakuji, že se jedná o komfortně vybavené zařízení s jedno a dvoulůžkovými pokoji s WC, koupelnou a telefonem. Pro rodiny s dětmi jsou vyhrazena apartmá. Stravování je možné formou polopenze či plné penze. Kromě toho je k dispozici kompletně vybavená kuchyň. Dále lze využívat řadu kluboven, malou tělocvičnu, kapli a přednáškový sál.

K rekreaci a meditaci na čerstvém vzduchu se nabízí klášterní zahrada, jižní zahrádka, ambity a břeh řeky Smědé. Ze střediska lze pořádat výlety, např. do lázní Libverda a pochopitelně i do Jizerských hor. Nedaleko od střediska je koupaliště.

Stejně jako v minulém roce je nám poskytnuta 50% sleva na služby. Poplatek za osobu a den činí:

nocleh vč. polopenze Kč 350,-
nocleh vč. plné penze Kč 400,-
děti do 10 let nocleh zdarma

Lze také sjednat nocleh beze stravy, či jen se snídaní, příp. je možno stravu doobjednat s mírným příplatkem den dopředu.

Je rezervováno 40 míst. Je třeba potvrdit rezervaci a sestavit jmenný seznam. Proto prosíme zájemce, aby vyplnili přihlášku a odevzdali ji ve sborové kanceláři nebo doručili ses. Kučerové do konce února.

Úhrada poplatku je plánována na 2. pol. června. Dopravu autobusem hradí sbor. Staršovstvo na svém zasedání dne 12.1.2004 odsouhlasilo poskytnutí finančního příspěvku sociálně slabým členům sboru.

Případné dotazy ráda zodpoví Zdena Kučerová
- telefon zam. 222 252 645, mobil 605 860 534

Přihláška na sborovou dovolenou

PŘIHLÁŠKA

na sborovou dovolenou v Hejnicích 14. - 21.8.2004

Jméno a příjmení /tiskacím písmem/:

.....

.....
.....
.....
.....

x/ Ubytování:
jednolůžkový pokoj
dvojlůžkový pokoj
apartmá

x/ Stravování:
polopenze
plná penze

Kontaktní adresa:

Telefonní spojení:

x/ nehodící se škrtněte

.....
podpis

[\[předchozí číslo\]](#) [\[jiné číslo\]](#)